XVII. évfolyam, 3. sz. Megjelenik havonta Sopron, 1930. március 15.

MISSZIÓI LAPOK

Az ág. h. ev. misszióegyesület hivatalos közlönye

Alapította: SCHOLTZ ÖDÖN esperes

Szerkeszti: BR. PODMANICZKY PÁL
egyetemi theológiai tanár

A Missziói Lapok előfizetési ára 1 P a Misszióegyesület pénztárosának, Broschkó Gusztáv Adolf esperes úrnak címére küldendő, Budapest IV. Deák-tér 4.

Viléz Tóth Alajos könyvnyomdai műintézete, Sopron. 273

Gyűjtsünk előfizetőket!

Ha minden előfizető *legalább még egy előfizetőt* gyűjt, biztosítva lesz a Missziói Lapok fennmaradása.

Ha kedves előfizetőink nem serénykednek s nem gyűjtenek előfizetőket, a Missziói Egyesület nem fogja fenntartani a lapot.

Ha minden előfizető legalább még két előfizetőt szerez, lehetővé tesszük, hogy a Missziói Lapok egyre több képet közölhessenek s terjedelemben is növekedhessenek.

Nem kérünk lehetetlen dolgot. Van a Missziói Lapoknak olyan barátja is, aki egymaga több mint 50 előfizetőt gyűjtött. Kövessük példáját!

A nagytiszteletü *lelkész urak* hiveik között sziveskedjenek *előfizetőket gyűjteni!*

A nagytiszteletü *vallástanár urak* tanitványaik között sziveskedjenek *előfizetőket gyűjteni!*

Kérelem: Ha valakinek van a Missziói Lapok jelen évfolyamának 1. számából **nélkülözhető** példánya, nagy hálára kötelezne bennünket, ha elküldené a szerkesztő címére: Sopron, Szegély-u. 20.

XVII. évfolyam, 3. szám. Megjelenik havonta. Sopron, 1930. március 15

MISSZIÓI LAPOK

Alapította SCHOLTZ ÖDÖN esp. Szerkeszti BR. PODMANICZKY PÁL egy. theol. tanár

Msumi vizsgája.

A vugai missziói állomás közelében egy kis kunyhó állott. Ebben a kunyhóban lakott az öreg Msumi anyó. Szeretett volna keresztyénné lenni; azért költözött oda. Szorgalmasan látogatta vasárnaponkint az istentiszteletet. S azonkivül hetenkint még kétszer ott volt a templomban. Ott ült a kis templomocskában a többiekkel együtt, akik föl akarták venni a keresztséget, figyelmesen hallgatta a bibliai történeteket s igyekezett őket bevenni öreg fejébe. Csak ne lett volna ez olyan igen-igen nehéz! Különösen a sok idegen név zavarodott össze a fejében. Ha el kellett mondania egy-egy történetet, semmit sem tudott belőle. De még a miatyánkot sem tudta tisztességesen könyv nélkül. Igy aztán a többieket, akik együtt tanultak vele, mind megkeresztelték szépen, csak épen ő maradt kereszteletlen. Ez nagyon szomoritotta s még sokkal nagyobb iparkodásra buzditotta. De a következő alkalommal megint csak nem ment neki. Tiszta merő tudatlan volt szegény. Egy esztendővel ez után megint ünnepélyes keresztelést készültek tartani Vugában. Msumi elment a misszionáriushoz és kérte: „Szeretném, ha engemet is megkeresztelnének." „De hiszen te semmit sem tudsz," — felelt a missionárius. „Tudod-e legalább a tizparancsolatot?" „Nem én." „Hát a hiszekegyet?" „Azt sem." „De a miatyánkot csak tudod!?" „Biz' én azt sem tudom valami jól." „De ha mindezt nem tudod, hogy kereszteljünk meg?" Az anyóka hallgatott egy kicsit, aztán megszólalt: „Nem megkeresztelted multkoriban a magad pici kis lányát?" „Persze hogy megkereszteltem," — felelt a misszionárius. „Hát a kis lányod tudja talán a bibliai történeteket? „Dehogy tudja." „Vagy a tizparancsolatot?" „Azt sem tudja. „Vagy a miatyánkot?" „Azt sem." „Hát akkor mit tud?" „Még nem tud semmit, hiszen még egészen picike." „De hát akkor miért

keresztelted meg, ha még egyáltalában semmit sem tud?" „Tudod, anyókám, — felelt a misszionárius, — mi keresztyének tudjuk, hogy Isten már a piciny gyermekeket is szereti s hogy azoknak is szabad az ő gyermekeinek lenniök. Ezért adjuk neki oda őket a keresztségben." Hát engem ne szeretne Isten?" — vette át a szót az öreg asszony. „Hiszen én épen olyan ostoba és tudatlan vagyok, mint a te kis leányod. Én hozzám ne hajolna le épen úgy a kegyelmével, mint ahhoz?" Egészen tüzbe jött s a misszionáriusnak föl kellett tőle vennie, hogy alaposan megmossa a fejét, amiért egy emberi lénynek a keresztségbe való fölvételét annak a tudásától és képességétől akarta függővé tenni. „Csak gyere el! Holnap megkeresztellek," — szólt mélyen megszégyenülve a misszionárius. — Másnap reggel Msumi volt a legelső, aki fehér keresztelői ruhában beállított a keresztelőre. S amikor megkérdezte tőle a misszionárius, micsoda nevet választott magának, azt felelte: „Legyen Mambázi a nevem," a mi annyit tesz: *Kegyelmet talált.*

Pál evangelista.

Pogánykorában Nloko volt a neve. Magyarul annyit tesz ez: átok. Úgy látszott, hogy utólag meg akarja szolgálni ezt a nevet. Átka akart lenni a keresztyéneknek. Volt már a faluban vagy 50 keresztyén: ezeket gyötörte minden kieszelhető módon. Összejöveteleik szomszédságában tivornyákat rendezett. Szólt a dob, járta a tánc: így akarta zavarni a keresztyéneket Isten igéje hallgatásában, így akarta őket visszacsalogatni a buja pogány életbe. Néha maga is berontott a gyülekezetbe, hogy erős két öklével szétverje. Richards misszionárius tehetetlen volt vele szemben. Az emberi ész számára teljesen lehetetlennek látszott, hogy ezt az embert, akiben egyesült a kongonéger minden vadsága, durvasága, gőgje, csökönyössége, valaha is meg lehessen közelíteni Isten igéjével.

Nlokonak egyszer dolga akadt a Kongo másik partján elterülő vidéken. Csak későn indulhatott hazafelé. Alkonyattájban ért el a folyóhoz. Aggodalom és félelem szállta meg szívét. Kerül-e még ilyenkor csónak errefelé, amely átvinné a túlsó partra? S ha kerül, átviszi-e? Nincs pénze; se semmije, aminek pénzértéke volna. A nap egyre lejebb szállott, a homály egyre jobban terjedt, egyre kétségbeejtőbb lett a helyzet. Az óriási

folyót meg nem úszhatja. Rohanó árja elragadná. Krokodilusok is tanyáznak benne. A szabadban nem éjszakázhat. Már most is veszedelmes fegyvertelenül járni-kelni. Most indul el rejtekhelyéből prédát keresni a vad. Mit tegyen? Ott állott a parton tanácstalanul, tehetetlenül, éhezve, fázva, remegve. Ilyenkor minden kavarogni kezd az ember lelkében. Nloko lelke is, mint a viharkavarta tó, mindenfélét fölvetett a felszinére. Lám, a keresztyének azt bizonygatják, hogy az ő Istenük meghallgatja a bajban lévő ember segélykiáltását. Talán mosolygott, talán bosszankodott, amikor ezt elgondolta, de valahogyan hatalmába kerítette ez a gondolat. Hátha igen? Sötétedett. A rémes csendet olykor-olykor valami félelmes nesz törte meg. Csónak sehol se mutatkozott. Nloko vergődő lelkéből erre előtört, ami imádság is volt, meg nem is: „Nézd Isten, milyen bajban vagyok! Rólad a keresztyének azt mondják, hogy meghallgatod az imádságot: ha tudsz rajtam segíteni, segíts!" Nloko föltekintett és látta, hogy csónak közeledik. Isten tehát felelt a segélykiáltásra. A csónakos átvitte Nlokot a másik partra. Nem volt baj, hogy nem volt pénze. A keresztyének réme háborgó lélekkel ment hazafelé. Teljesen összetörte az a tudat, hogy az segített rajta, akinek híveit oly eszeveszett dühvel üldözte. Látta, hogy most már nincs menekvés számára. Tudta, hogy Jézus Krisztussal kell szembenéznie. Szembe is nézett. Rendbe jött minden közte és Krisztus között. Másnap azzal állíthatott be a keresztyének közé: „Keresztyén vagyok". A keresztyének nem merték elhinni, hogy Saul Pállá lett. Nem fogadták be. Egy másik faluban ugyanígy járt Nloko. Végre egy háromnapi járóföldre fekvő faluban telepedett le. Néhány hónap múlva az a hír jött, hogy Nloko lelkeket vezetett Krisztushoz. A misszionárius, hogy végre maga és hívei tisztán lássanak ebben a rejtélyes dologban, egy evangélistát küldött oda. Ez

Pál evangélista.

azzal tért vissza, hogy Nloko és az általa megtérítettek keresztyénsége felől semmi kétség nem lehet. Az egyévi próbaidőt megállták valamennyien és egy év múlva Nlokoval együtt fölvették a keresztséget. Nloko a keresztségben a Pál nevet nyerte. Hiszen valóságos Saul volt azelőtt.

Megkereszteltetése után a banzamantekei evangelista iskolába került Pál. Banza-manteke a Kongoban az evangeliumi élet egyik középpontja. Isten gazdagon megáldotta itt Richards misszionárius munkásságát. Amint idekerült Pál, mindjárt elemében volt. Nem törődött azzal, hogy még az iskola padján ül. Hajtotta a Lélek s ezért bizonyságot tett. Már mint az evange-

Pál evangélista gyülekezete.

lista-iskola növendéke is minden vasárnap, sőt olykor még hétköznap is prédikált. Igehirdetése által nem egy lélek ment át a halálból az életre.

A kilenc hónapig tartó evangelista tanfolyam bevégzése után Kinkanzába küldte Richards misszionárius. Ez volt a banzamantekei missziói állomás legmesszebb fekvő előőrse. Maga Pál kéredzkedett ide. Az itteni nép eddig hevesen ellenszegült az evangeliumnak. Az az evangelista, aki már munkálkodott itt, nem akart visszatérni, mert irtózott attól, hogy újra hallja a gúnyt, káromkodást, amellyel a kinkanzaiak az Úr Jézus Krisztust illetik, feleletképen a róla szóló bizonyságtételre. Pált nem

is fogadta be senki házába. Kint, a városon kívül, az országút mellett kellett magának sátrat felütnie. Örömmel tette. Annak örült, hogy így legalább annál több emberhez hozzáférkőzhet s figyelmeztetheti a város kapuján ki-bejárókat a szoros kapura, amelyen mindenkinek át kell mennie, ha el akar jutni az életre. Egy vágy töltötte be szivét: lelkeket akart menteni. Mindenről megfeledkezett, csak erről nem. Megfeledkezett olykor arról is, hogy ennie-innia kell. Volt rá eset, hogy két álló nap étlen-szomjan járt. Ennél a kongonégernél betüszerint valóra vált az Úr szava, hogy nemcsak kenyérrel él az ember. Már néhány hónapi igehirdetés után megérte azt az örömöt, hogy egy lélek meghódolt a Krisztusnak. A város lakói száműzték ezt az embert és így kénytelen volt Pál mellé telepedni az útfélre. Nem maradt sokáig egymaga. Jött a második, harmadik s egyszeriben egy tekintélyes kis sereg kinkanzai vallotta Jézust Urának. Pál erre azt indítványozta, hogy építsenek templomot. Lángoló lelkesedésén tüzet fogott híveinek lelke is s csakhamar állt a 300 ember számára épített kis templom. Nagyon egyszerű, nagyon szegényes, nagyon tökéletlen afrikai templom, de mégis díszes, gazdag, tökéletes, mert élő gyülekezet tölti meg. Pál nem elégedett meg azzal, hogy Kinkanzában terjedt Isten országa. Keresztyénei közül kiválasztotta a legerősebbeket s szétküldte őket a vidékre. Lelkében csak úgy forrongtak a merészebbnél merészebb evangelizáló tervek. Izgatta, gyötörte az a tudat, hogy vannak lelkek, amelyek még nem hallották az evangeliumot. El is juttatta Isten üzenetét nem egy olyan helyre, ahol addig mások hiába próbálkoztak. Úttörő munkát végzett nemcsak Richards misszionárius, hanem más missziói társulatok számára is.

Szent láztól hevített munkásságból szólította félre az Úr és kínos betegágyra fektette. Álomkórba esett. Ez ki is oltotta életét.

Nem hiába élt. Körülbelül 500 lélek jutott el általa Krisztus ismeretére.

Schwartz Frigyes Keresztély.

(Folytatás.)

Schwartz azonban amellett, hogy vállalta a katonák között való lelkipásztorságot, nem feledkezett meg arról, hogy a pogányok misszionáriusául hivattatott el. Tricsinopoli e tekintetben pompás alkalmakat nyujtott. Maga a törzslakosság ugyan a tamul néphez tartozott, de akadtak ott a nyugati partvidékről való mahratták és északi Indiából odaszármazott hinduk. A fejedelem udvara pedig perzsa szigetet alkotott az indiai népek tengerében. Nagy és nehéz feladat elé állitotta ez a misszionáriust. Meg kellett tanulnia mindezeket a nyelveket. Schwartz olyan ember volt, aki az evangelium ügyéért kész és képes volt mindenre. Egyik nyelvet a másik után tanulta meg és rövidesen annyira vitte, hogy a következő hét nyelven hirdette Isten üzenetét: német, angol, portugál, tamul, hindosztáni, mahratta és perzsa. S keresve kereste a bizonyságtevésre való alkalmakat. Az iszonyú hőség sem tudta visszatartani. Nap-nap mellett kiment az utcákra, terekre, maga köré gyüjtötte az embereket s szólt hozzájuk Istennek a Krisztusban megjelent szeretetéről. Ismerték is mindenfelé. Pedig külsőképen nem volt mutatós ember. Durva szövetből való, kopottas kabátban járt s általában maga volt az egyszerüség. De az egyéniségét jellemző erő, határozottság s mindenekfölött a szeméből sugárzó jóság megragadta az embereket. Nagyon értette a módját annak is, hogy beszélgetést kezdjen az emberekkel s azt egyenesen az egy szükséges dolog felé irányítsa. Nem elégedett meg pl. azzal, ha valaki bőbeszédü szavakkal — az indiai ember nagyon hajlandó ilyesmire — elösmerte a keresztyén tanítás kiválóságát. „Vajjon, ha beteg vagy, az orvossal is igy cselekszel? Megelégszel a tekintélyével és nem kivánod, hogy orvosságot adjon neked?" Igy akarta rábirni az embereket arra, hogy elfogadják az áldott orvosnak, Jézusnak bűntörlő, megujító kegyelmét.

Közben a szomszédos Tandzsaurban megváltozott a helyzet. Meghalt a rádzsa, aki nem engedte meg — elődeihez hasonlóan, — hogy területén misszionárius telepedjék le. Az új rádzsa, Tullazi, engedékenyebb volt. Sőt, amikor Schwartz most már többször ellátogatott Tandzsaurba, rendszerint elhivatta magához s szívesen elbeszélgetett vele. Valahányszor azonban Schwarz szivének irányította az igét, visszahúzódott. Kedvesebbek voltak neki a néma, vak bálványok, mint a mindent látó, halló, mindeneket megitélő szent Isten. Pedig máskülönben a legteljesebb bizalommal volt Schwartz iránt. Különösen azt csodálta, hogy annyira szabad a mammon szerelmétől. Iránta való barátsága végül is sokakban — még magának Schwartznak a szivében is — azt a reménységet ébresztette, hogy keresztyénné lesz. De ez a reménység nem vált valóra. Pedig Isten a megpróbáltatás kemény iskoláján is átvezette Tullazi radzsát. A szomszédos Arkot fejedelme rátámadt, elfoglalta fővárosát, őt

magát is foglyúl ejtette és két és fél évig megalázó és súlyos börtönben tartotta, akárcsak egy közönséges gonosztevőt. Végre is az angolok beleavatkoztak a dologba s ép Schwartz volt az, aki hirül adhatta a fejedelemnek börtönében, hogy szabad és újra elfoglalhatja – igaz, Anglia segítségével — trónját. Tullazi fejedelem most úgy mutatta, hogy a megaláztatás és a szenvedés megtörték. Schwartz naponként meglátogathatta s örömmel látta, hogy Tullazi milyen érdeklődéssel olvassa a bibliát. Nagy jelentősége lett volna annak, ha a fejedelem megtér. Példája buzditólag hatott volna népére s milyen máskép alakult volna minden az országban, ha keresztyén ember ül a trónon! De Schwartznak most is csalódnia kellett. Tullazi állhatatlan ember volt s pogány tanácsosai értették a módját, hogy újra régi büneinek, a paráznaságnak és a kapzsiságnak tőrébe csalogassák.

Schwartz mindazonáltal tudta, hogy Istennek sok népe van Tandzsaurban. Ha csalódott is a fejedelemben, tudta, hogy nem csalódik Urában, Istenében, aki megigérte igéje felől, hogy az nem tér vissza hozzá üresen. 1777-ben teljesen átköltözött Tricsinopoliból Tandzsaurba és hamarosan nyilvánvalóvá lett, hogy miért viszi Isten ezt a választott eszközét mint úttörőt egyik helyről a másikra. Alig telepedett le Schwartz Tandzsaurban, máris keresztülvitte minden pogány ellenállással szemben, hogy a város kellős közepén szép templom épüljön a Tullazi fejedelem védelmére ott állomásozó angol helyőrség számára. S hamarosan fölépült az elővárosban a templom a tamulok számára is. Ekörül épült föl a missziói állomás a maga iskoláival és jótékony intézményeivel. Itt lakott Schwartz is mint egy valóságos patriárka a maga népe között. Ember embernek adta nála a kilincset. Az egyik az igazságot kereste tusakodó lelke számára, a másik vigasztalásért jött, a harmadik valami pörös ügyben békebirónak kérte föl a bölcs misszionáriust, a negyedik oltalomért menekült hozzá a pogányság gyülölete elől.

(Folytatása következik.)

2 Zeinab, a sivatag gyermeke.

Víz! Ez a szó a legmélyebben alvó sivatagi utast is fölébreszti álmából. A kis leány kiegyenesedett, megragadta a nyerget s örömsikoltás hagyta el az ajkát. A tevéket nem lehetett többé féken tartani. Valósággal repültek a homokon. Nemsokára csakugyan elérték az oázist. Karcsu zöld pálmák álltak egy üde forrás mellett, s köröskörül zöldelt minden, Istennek egy kis kertje a kopár homoksivatag közepén. A tevék vadul törtettek oda az ivóvízhez. Taszigálták, harapdálták egymást s olyan mohón hajoltak le a forráshoz, hogy a bisari asszonyok alig birták a gyerekeiket elég erősen tartani, hogy sátracskáik

vékony gyékény-falán keresztül hanyatt-homlok a tevék lábai alá ne zuhanjanak. Közben a lovak, szamarak és kecskék is utánuk iramodtak a futó dromedároknak s megérkezve nyerítve, ordítva, bégetve, mekegve tolongtak a tevék mellett és lábuk alatt a vízhez. A bisarik fölütötték méhkas-forma kerek sátraikat, amelyekbe az alacsony nyiláson át csak úgy lehetett bemászni. Mások leoldották a súlyos terhet a tevék hátáról s legelni bocsátották őket. A lovak, szamarak, juhok is jóllaktak gyim-gyommal, bóganccsal, szívós pusztai fűvel.

Az asszonyok lekuporodtak a kézimalmok mellé s gabonát őröltek. A gyermekek örömükben, hogy a szük nyeregben való forró lovaglás után ismét kitombolhatjuk magukat, a legelésző állatok körül szaladgáltak vagy a folyócskában lubickoltak a vacsora elkészültéig. A bisarik ott guggoltak sátraik előtt a közös tál körül s a kezükkel halászták ki a léből az ételdarabokat, amelyeket merész lendülettel lódítottak a szájukba.

A nap utolsó sugarai mindenféle színben ragyogtatták a pusztát. A nappal szemvakító sík homok-felület vörös volt, mint a vér s az árnyékok mély lilaszínüek. S amikor kialudt a színeknek ez a tarka játéka, az ég mint egy szélesen kifeszített sötétkék kendő borult a pálmafák csúcsai fölé, s a hold fényes sarlója tükröződött a forrás vizében, a fáradt asszonyok is bemásztak a kunyhókba gyermekeik mellé s elaludtak fekete és fehér kecskeszőrszőnyegeken vagy bőrdarabokon. Fatme is lefeküdt a kis lánya mellé s csakhamar elaludt. Csak egypár fiatal bisari maradt ébren a tüzet szítani s őrt állani.

Csodálatosan ragyogó nap kelt föl a sivatagra. Az állatok pihentek és legelésztek, a gyerekek ujjongva ugrándoztak a forrás körül, a levegőben zöld datolyapálmák koronája ringott s a magas banán-bokrok tele voltak jóízű, tápláló gyümölccsel. Az asszonyok kenyeret sütöttek forró köveken, a férfiak kecskét vágtak, kecske- és tevetej is volt bőven s a pálmafák is kínálgatták édes gyümölcsüket.

Vigan volt fiatal, öreg. Óra óra után telt. Pompás volt a sivatag homokjától elvakult szemüket a pálmák zöldjén megpihentetni s este lóháton sürögni, forogni vagy vad zene ütemeire körben, karikában kerengeni. Csak Fatme arcán borongott gond. — Kis Zeinabjának a szeme, amely már egy idő óta vörös volt és fájt, csak nem akart jobban lenni. Pedig ő mindennel megpróbálkozott, ami gyógyszer csak egy bisari asszonynak rendelkezésére áll. (Folytatása következik).

Hírek

Egyiptomból: *A biblia terjedése a mohamedánok között.* „Nem volt idő, amikor az egyiptomiak fogékonyabbak lettek volna a nyomtatott Ige iránt, mint az utóbbi években. A vallástanitás reformjának következtében a kairói Achar-egyetemen 2000 bibliát rendeltek ennek s a hozzá tartozó intézeteknek a számára. Itt a mi körzetünkben ritkán talál az ember ellenállásra bibliai részek vagy traktátusok osztogatása közben. Egy faluba lovagoltomban ezekkel a szavakkal tartóztatott föl egy fiúcska: „Te egyszer egy evangéliumot adtál nekem, de a korániskola sejkje elvette tőlem. Kérlek, adj helyette egy másikat!" A III. osztályos vasuti kocsiban mindjárt megkezdődik a szétosztogatás után a bibliai részek, traktátusok hangos fölolvasása. Igy válik ismertté Isten igéje. Akadtak, akik ramazán-hónapban szégyelték az evangéliumot olvasni s azért a kis könyvecskét észrevétlenül becsusztatták a koránjukba. De a kiváncsiság mégis csak rávitte őket utoljára is, hogy elolvassák. Vannak, akik annak a tudtul adására érzik magukat hivatottnak, hogy a mohamedánoknak is szabad olvasniok az evangéliumot, mivel azt a korán is ajánlja, mint olvasásra méltót. Még asszonyok is ostromolnak, hogy adjak nekik evangéliumot. Ha azt mondom nekik: „Hiszen nem tudtok olvasni. Mit akartok vele?", rendesen azt felelik: „Vannak fiaink. Azoknak adjuk", vagy: „Amulettet csináltatunk belőle; akkor nekünk is használhat." Asszuánban találkoztam néhány régi mohamedán barátommal, akik azt ujságolták, hogy elkezdték együtt olvasni az „Első zsengék" cimü ismert könyvet, amely megtért mohamedánok küzdelmeiről és keresztyénné lételéről szól Ma már nem csinálnak lelkiismereti kérdést ilyen könyvek olvasásáról", — irja Enderlein, a Wiesbadenben székelő Ev. Mohamedán-Misszió misszionáriusa, Darauból, Felsőegyiptomból.

A Szaharában alig épültek ki az óriási sivatagot átszelő autóutak, az evangelium is elindul ezeken az utakon diadalmas útjára. Cummin, a brit és külföldi bibliatársulat északafrikai megbizottja rövidesen útra kel, hogy autóján bejárja az oázisokon szétszórtan élő arab törzseket, amelyek eddig megközelithetetlenek voltak s terjeszteni fogja közöttük a bibliát.

Kinában megdöbbentő arányokat ölt az éhinség, amely Kina északi tartományaiban már 1928 óta tart. Most átterjedt a Sárga folyó egész. vidékére és a nagy kinai faltól északra eső területre. A különböző tartományokban körülbelül 50 millió ember szenved alatta. Noha a kormány nagyarányu szükségmunkálatokat indított meg s Amerika is tetemes segitséget küldött, még mindig nagy a nyomor. S megdöbbentőek a nyomor következményei. Nagy tömegek vándorolnak ki Mandzsuriába. Kuang Ping kerület egyik részéből a lakosság egyhatoda fogott vándorbotot. Virágzik újra az emberkereskedelem. Ugyanennek a kerületnek egy részében nemrégiben 441 leányt és 76 fiút adtak el. Különösen a leányokra vár szomorú sors. S olcsó az ember. Egy szállitmány leányt — 13, 15—20 éves leányokat — 180 pengőért adtak el. Garázdálkodnak a rablóbandák. Elfognak pl. misszionáriusokat, hogy nagy váltságdíjakat csikarjanak ki értük. Augusztusban pl. 3 bázeli misszionáriust ejtettek foglyul. Ujabban 3 finn misszionáriusnő is a rablók kezébe kerültek, akikről a legújabb szomorú hiradás az, hogy a rablók meg is ölték őket. Igy a kinai vértanúk száma hárommal szaporodott. Őszinte szivvel osztozunk finn testvéreink gyászában.

Érdekes számok. Németország 20 millió katholikusa több mint 10 millió márkát áldoz évente a misszió céljaira. Ezzel szemben a kétszerannyi, vagyis 40 millió lelket számláló német protestantizmus 1927-ben bizony csak 5,744.691 márkát adakozott a misszióra, tehát majd ép csak a felét annak, amit a feleannyi német katholicizmus adott erre a célra. Ennek természetszerű következménye, hogy a német katholicizmusnak 2621 munkása van kint a misszió munkamezején, a német protestantizmusnak pedig körülbelül csak a fele: 1265. Nagyon csalódik azonban az, aki azt hiszi, hogy most már az eredmény is csak feleannyi a protestáns missziók területén, mint a katholikus missziókén. Nem, Isten országában nem a pénz, hanem a tiszta, hamisitatlan, reformátori evangelium a döntő hatalom! A német katholikus missziók gyülekezeteiben 971, 932 a pogány keresztyének száma, a német protestáns missziók gyülekezeteiben pedig 935, 913. Vagyis: a feleannyi anyagi segitséget kapó, feleannyi munkaerővel dolgozó német protestáns misszió ugyanakkora eredményt ért el, mint a kétszerakkora munkássereggel dolgozó német katholikus misszió! Nem tanulságos számok ezek? Az evangélium valóban Isten ereje!

Kimutatás a Magyarhoni Ág. Hitv. Evang. Misszióegyesület pénztárába 1930. február 1-től 1930. február 28-ig befolyt összegekről.

Tagdijak: Papp Ferenc vallástanár Budapest, 1929. és 1930. évre, 6·—, Brenn Zoltán, Zalaegerszeg 3·—, Horváth Sándor, Csabdi lelkész 3·—, Mesterházy Sándor lelkész, Nemespátró 3·—, Dr. Zelenka Frigyes kir. tanfelügyelő, Budapest 1929. és 1930. évre 6·—, Bikfalvy Miklósné 1929. és 1930. évre 6·—. Rimár Jenő vallástanár, Budapest 5·—, Rimár Jenőné vallástanár neje, Budapest 5·—, Molnár Ilona 5·— pengő.

Offertoriumok: Csákvár 7·80, Csabdi 2·—, Nagy-Alásony 2·36, Debreczen 15·—, Nemespátró 8·—, Surd 2·80, Sárvár 1·—, Csépa —·72, Somlószőllős 5·60 pengő.

Adományok: Steinhübel N., Budapest 2·—, Weiszmandl Henrikné, Győr 1·—, Urbán Erzsébet, Kiskörös 1·—, Fasori Léther Márton kör, Budapest gyüjtése 11·—, Hörényi Lajos lelkész 1·—, A „Fébe" evang. diakanissza nőegylet, Bpest 5·—, Bánnik Istvánné, Győr 3·—, Kosztra Pál tanitó, Bocsa, Pest-m. 2·— pengő.

Előfizetések a Missziói lapokra: Papp Ferenc vallástanár, Budapest 1·—, Rácz Sándor lelkész, Meszlény Vas-m. 1·—, Frank Károly lelkész, Csitkostöttös 1·50, Görög Ernő lelkész, Nagyveleg, Fejér-m. 1·—, Weöres Elemér, Kőszeg Várköz 96. sz. 1·—, Jäger Józsefné, Békéscsaba VI. Perényi-ut 1. sz. 2·—, 5 előfiz. a dombóvári lelk. hiv. által 5·—, Dr. Ajkay Béla, Répczelak, Vas-m. 1·—, Vásárhelyi Dezsőné, Bdpest, VII. Gyarmat-u. 30. 1·—, Vásárhelyi Dezsőné, Bpest, *adománya M. L. terjesztésére* 3·—, Paulovits Tiborné, Bpest II. Böszörményi-u. 8. sz. 1·—, özv. Fazék Lajosné Felpécz Győr-m. 1·—, 8 előf. Baldauf G. pécsi lelkész által, 8·—, Dr. Zelenka Frigyes kir. tanf. Bdpest. 1·—, Fuchs János lelkész, Kistengelic 1·—. Urban Erzsébet okl. óvónő, Kiskörös, 1·—, A győri lelkészi hivatal által 13 előf. 13·—, Kiss Imre lekész, Surd, Somogy-m. 1·—. Kelló Gusztáv lelkész, Szarvas 43 példányra, 43·— Wenk Károly esperes, Hegyeshalom 2·—, előf. a „Hajnal" kiadóhivatala által 22·30, 36 előf. Budakker Oszkár, soproni lelkész által 36.—, Clementis Zoltán, Erdőkürt, u. p. Kálló Nográd-m. 1·—, Evang. lelkészi hiv. Dombóvár 1·— Boda (Vasmegye.) lelkészi hivatal 16 példa. 16·—, A „Febe" evang. diakonissza nőegylet Bpest, 5 példa. 5·—, Kovács Andor esperes, Orosháza, 1·—, Evang nőegylet, Orosháza 1·—, Holecska Gyula áll. polg. isk. tanár Orosháza 1·—, Sauer Klára, Bpest 1·—, Süle Károly Bpest VI, Jász-u. 120. sz. 1·—, Matis Lidia, Beled Malom-u. 1·—, Takács Elek lelkész, Homokbögöde, 1·—, Szekeres Sándor, Bönyrétalap, 1·—, Bokányi 1·—, Pintye László, Debrecen, Hüvejesut 7. sz. 2·—, A körmendi lelkészhivatal által 7 előf. 7·—, özv. Soltesz Gyuláné, Nyiregyháza 1·—, Boor Lajos egyh. közs. felügy. Bakonyszombathely 1·—, Csikesz Ferenc ny. ref. tanitó, Kővágószőllős, Baranya-m. 1·—, 66 előf. Hulvej István, lelkész Kiskörös által 66.— pengő.

Ez alkalommal is felkérem a lelkésztestvéreket, hogy ha többféle adományokat vagy tagdijakat küldenek be, ne az utalványon részletezzék a küldött összeget, hanem levélben vagy levelezőlapon ellennyugta alakjában értesitsenek a küldeményről. Költségkimélés szempontjából külön nyugtát nem küldhetek, hanem havonként a Missziói Lapokban és az „Evangélikusok Lapjában" nyugtázom a küldött összeget. Az Ur áldó kegyelme legyen velünk!

Budapest, 1930. március hó 15-én. (IV. Deák-tér 4. I.)

Broschko G. A.
pénztáros.